

اینک زمان گفت‌وگومی است

علیرضا علوی‌تبار؛ همه جناح‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که کشور در وضعیت خاصی قرار دارد... . جناح‌هایی که ملی فکر می‌کنند و به‌طور واقعی به تقدم منافع و مصالح ملی بر منافع و مصالح جناحی باور دارند، نگرانی خود و پیشنهاد برای همدلی و همراهی بیشتر را آشکارتر و صریح‌تر بیان می‌کنند و نگران سرزنش و تحقیر دیگران نیستند... . گفت‌وگوی داخلی و توافق بر سر راه‌های سالمات‌جویانه برای کاهش تنش‌های داخلی گام بلندی برای گذار به مردم‌سالاری است... بخشی از جریان‌هایی که سهمی در قدرت دارند گمان می‌کنند که نیازی به گفت‌وگو و تعامل ندارند و بقیه مجبورند از آنها تبعیت کنند. البته نمی‌دانم آیا سه شکست متوالی در انتخابات آنها را از این توهم بیرون آورده است یا خیر؟ اگر این توهم وجود داشته باشد تن به گفت‌وگو و تعامل نمی‌دهند. به گمانم بخشی از مخالفان گفت‌وگو و تعامل در انتظار اتفاقاتی هستند که به‌طورکلی فضای کشور را عوض و کشور را وارد مرحله تازه‌ای کند که در آن دیگر عقلا و سیاست‌مداران نقش اصلی را نداشته باشند. در چنین شرایط فرضی آن‌ها دست بالا را پیدا خواهند کرد. شاید این هم از موانع باشد. نخستین اقدام ضروری ابزاری عملی‌کردن گفت‌وگوی ملی[محویت یک فرد یا یک جمع معتبر است. در گام نخست این گفت‌وگوها می‌تواند میان اصلاح‌طلبان، اصولگرایان میانه‌رو و اعتدال‌گرایان شروع شود، اما در گام‌های بعدی باید نیروهای ملی و مذهبی و افراد و شخصیت‌های داخلی که لزوماً به جناح‌های متعدد وابسته نیستند را نیز دربرگیرد.

روزنه‌نقد

● پس از توافق برجام، رفت‌وآمدهای مقام‌های دولتی به اروپا و بالعکس مقام‌های اروپایی به ایران افزایش یافته و حالا نمایندگان این‌ها قاره در اتحادیه اروپا خواستار برقراری ارتباط نزدیک‌تر با جمهوری اسلامی ایران از طریق تائیس‌نامه دفت‌ر این اتحادیه در تهران هستند. بسیاری از کارشناسان معتقدند اتحادیه اروپا به صورت گام‌به‌گام قصد به کارگیری نفوذ گسترده‌تر خود را دارد تا تجربه برجام را به حوزه‌های دیگری چون حقوق‌ش، تسری دهد. این مسئله البته در قطعنامه «اِهربرد اتحادیه اروپا در قبال ایران بعد از توافقی هسته‌ای» که در ۲۵ اکتبر به تصویب رسیده، نیز مورد اشاره قرار گرفته است... . آنها پیش از آنچه علاقه‌مند به برقراری روابط اقتصادی با ایران باشند، بیشتر نگران آنچه آنها آن را نقض حقوق بشر در ایران می‌نامند، هستند. اتحادیه اروپا... در بخشی از قطعنامه «اِهربرد اتحادیه اروپا در قبال ایران بعد از توافقی هسته‌ای» خواهان «آزادی همه زندانیان سیاسی» و ادغام مسلمانان مربوط به حقوق‌بشر در همه مذاکرات اقتصادی با ایران شده است. از سایر مسئولان کشوری انتظار می‌رود که با درنظرگرفتن منافع ملی و عدم اجازه به قدرت‌های خارجی برای مداخله در امور داخلی کشورمان، که مطالبه رهبر انقلاب از تمامی دولت‌ها نیز بوده است، به این موضوع ورود کرده و اجازه ندادندگفتن عزت و منافع ملی ایرانیان را ندهند.

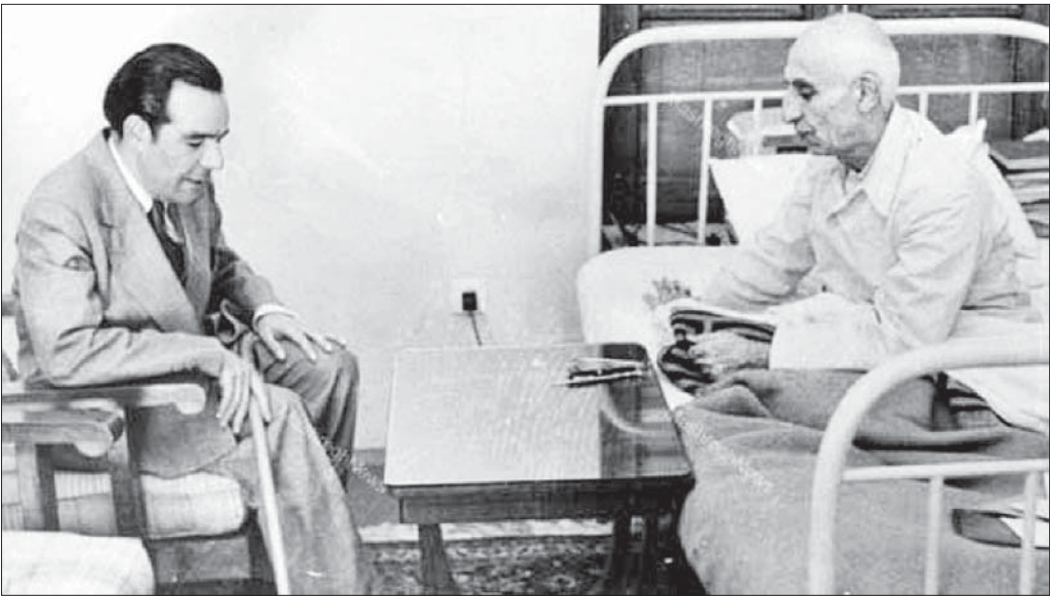

بازی خطرناک

● عربستان سعودی پروژه جدیدی را کلید زد؛ پروژه‌ای که در آن باز هم ایران هدف بمباران اتهام‌های سیاسی قرار گرفته است و البته این‌بار شاهد توپ‌بازی ریاض در زمین پرورنه بین هستیم. ریاض این‌بار چندبازی را به شکل هم‌زمان و در فاصله زمانی چندساعته آغاز کرد. بماداد شنبه استعفای سعد حریری، نخست‌وزیر لبنان از خاک ریاض، شامگاه شنبه یورش شانه به خاندان سلطنتی و بازداشت ۱۱ شاهزاده و ۴۰ مقام سابق و فعلی، بماداد یکشنبه متهم‌کردن ایران به همدستی با جوتی‌های یمین در شلیک موشک به فرودگاه ریاض، شامگاه یکشنبه سقوط هلی‌کوپتر حامل منصور بن مقرن، شاهزاده سعودی و مرگ او به همراه چند تن از همراهانش، عربستان سعودی از بحران‌سازی برای منطقه خسته نمی‌شود؛ تلاش برای جان‌دادن به داعش و دیگر گروه‌های تروریستی برای ایستادن در مقابل بنشار اسد رئیس‌جمهور سوریه پس از مدتی جای خود را به حمله نظامی در یمین به بهانه دخالت ایران در مسائل داخلی صعا داد. سپس عربستان سعودی بحران دیگری را برای انحراف افکار عمومی از فاجعه انسانی که در یمین شکل گرفته بود، ایجاد کرد. بحران جدید تنش در رابطه قطر با دیگر اعضای شورای همکاری خلیج فارس بود. با شکست این استراتژی عربستان به سراخ عراق رفت. دید و بازدیدها میان ریاض و بغداد سرعت گرفت. پس از عراق نوبت به لبنان رسید. پروژه‌ای که عربستان از زمان تشکیل دولت جدید در بیروت چشم طمع به تخریب معادله‌های آن دوخته بود. سعودی‌ها با دلارهای نفتی تهدید حضور ترامپ برای خود در کاخ سفید را به یک فرصت بدل کردند. در ۹ ماه گذشته، دونالد ترامپ بر حجم فشارها بر حزب‌الله لبنان افزوده و هم‌زمان به‌طور متوسط هر ۱۰ روز یک بار از فعالیت‌های منطقه‌ای ایران به تلخی و تندی یاد کرده است. آخرین حلقه این فشارها نیز تشدید تحریم‌های اقتصادی علیه حزب‌الله لبنان بود که با استعفای سعد حریری در روز شنبه وارد فاز تازه‌تری شد.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

قلمی به اندازه یک ارتش

بازخوانی نقش حسین فاطمی در تحولات سیاسی و اجتماعی ایران

شیرین کریمی

شدد و فاطمی از جبهه جدا و به یکی از منتقدان سیدضیاء تبدیل شد.^۱ نزدیک‌شدن حسین فاطمی به حزب توده و سیدضیاء، موقتی و جداشدن از آنها در راستای سیاست‌های آزادی‌خواهانه فاطمی بود.	شدد و فاطمی از جبهه جدا و به یکی از منتقدان سیدضیاء تبدیل شد.^۱ نزدیک‌شدن حسین فاطمی به حزب توده و سیدضیاء، موقتی و جداشدن از آنها در راستای سیاست‌های آزادی‌خواهانه فاطمی بود.
در آبان‌ماه ۱۳۳۳ بحران نفتی در ایران پدید آمد،	شدد و فاطمی از جبهه جدا و به یکی از منتقدان سیدضیاء تبدیل شد.^۱ نزدیک‌شدن حسین فاطمی به حزب توده و سیدضیاء، موقتی و جداشدن از آنها در راستای سیاست‌های آزادی‌خواهانه فاطمی بود.

فراتر از خبر

فاطمی به روایت اسناد سیا

در ۲۵ خرداد ۱۳۹۶، تعدادی از اسناد مربوط به رویدادهای سال‌های ۱۹۵۱ تا ۱۹۵۴ میلادی درباره اشخاص و فضای سیاسی حوالی کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ منتشر شد. بخش کمتری از این اسناد، پیش‌ازاین از سوی سازمان‌های اطلاعاتی آمریکا و بریتانیا منتشر شده بود. بخش عمده‌ای از اسناد نیز در سال ۲۰۱۳ از سوی سازمان سیا در دسترس عموم قرار گرفت، اسنادی که اخیراً یعنی ۶۴ سال پس از کودتا، منتشر شده است، شامل یک کتاب هزارو هفت صفحه‌ای است که نقش آمریکا را در براندازی دولت دکتر مصدق نشان می‌دهد. در این مجموعه ۳۷۵ سند منتشر شده است. اسناد در چهار بخش با عنوان‌های «تلاش‌های آمریکا برای بررسی دولت مصدق از فوریه ۱۹۵۱ تا فوریه ۱۹۵۲» شامل ۶۶ سند، «بحران سیاسی جولای ۱۹۵۲ ایران و پیامدهای آن» شامل ۱۰۲ سند، «برنامه‌ریزی و اجرای عملیات آژاکس در آگوست ۱۹۵۳» شامل ۱۴۰ سند، «روزهای پس از عملیات آژاکس از سپتامبر ۱۹۵۳ تا دسامبر ۱۹۵۴» شامل ۶۷ سند، دسته‌بندی شده است. در ۱۱ سند به طور مستقیم از حسین فاطمی نام برده شده است و در آنها به نقش حسین فاطمی در وقایع اشاره شده است. این اسناد نشان می‌دهد که سازمان سیا تا پیش از سال ۱۳۳۲ توجه چندانی به حسین فاطمی ندارد و او را مهره بی‌اثری می‌داند؛ اما در ماه‌های منتهی به کودتا متوجه نقش مهم حسین فاطمی در فضای سیاسی کشور می‌شود و در گزارش‌هایش بیشتر به او می‌پردازد. سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا در سند چهارم مهر ۱۳۳۲ یعنی در زمان اختفای حسین فاطمی، عموم مردم را خواستار محاکمه و تنبیه حسین فاطمی توصیف می‌کند. تأکید و سعی در فهم نگرش عموم «مردم» در این اسناد- هرچند درست یا نادرست- اهمیت دارد، این تأکید نشانه تلاش برای در دست‌گرفتن نبض جامعه ایران برای کسب توان مدیریت میدان سیاسی است. منطقی است که توجه به توالی رویدادها برای فهم این جملات مهم است و طبیعتاً ترجمه کامل این اسناد فهم دقیق‌تری از این اشارات به ما خواهد داد.

سندشماره ۱۳۶

تهران، ۷ آبان ۱۳۳۱/ ۳۰ اکتبر ۱۹۵۲، ساعت ۳ بعدازظهر

دکتر مصدق با همراهی مشاور ارشدش فاطمی، توسط اقدامات سرکوبگرانه علیه طرح ژنرال زاهدی و همچنین با اقدام متهورانه منتفی‌کردن روابط با انگلستان، توطئه ... را موقتاً دفع کرد.

سندشماره ۱۵۰

واشنگتن، ۲۱ آذر ۱۳۳۱/ ۱۱ دسامبر ۱۹۵۲

فاطمی، وزیر امور خارجه، بی‌باک، جاه‌طلب و یک بازوی قدرتمند تاکتیکی است و ممکن است قدرت‌ش افزایش یابد.

سندشماره ۱۵۴

واشنگتن، ۳۰ بهمن ۱۳۳۱/ ۱۹ فوریه ۱۹۵۳

هرکسی که مردان اطراف مصدق را همان‌طور که من می‌شناسم بشناسد، می‌داند که آنها مردانی نیستند که توانایی تکمیل و عملی‌کردن برنامه‌های دولت را تا پایان داشته باشند. فاطمی، کاظمی، مکی، حبیبی و بقیه همه عوامل سیاسی بی‌اثر هستند.

سندشماره ۱۵۷

واشنگتن، ۵ اسفند ۱۳۳۱/ ۲۴ فوریه ۱۹۵۳

در ۲۲ فوریه ۱۹۵۳ (سوم اسفند ۱۳۳۱)، فاطمی وزیر امور خارجه ایران گفت که این تصمیم ممکن است چند روز زمان ببرد (منظور تصمیم مصدق در مورد پیشنهاد بریتانیا برای حل اختلافات نفتی و پیشنهاد آمریکا برای خرید نفت بعد از به‌توافق‌رسیدن طرفین است). در ادامه مطبوعات تهران عدم پذیرش پیشنهادهای بریتانیا و ردشدن استعفای مصدق را پیش‌بینی کردند.

سندشماره ۲۰۵

تهران، ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۲/ ۵ می ۱۹۵۳، ساعت ۲ بعدازظهر

امینی یکی از اعضای بانفوذ و خونی خاندان قاجار است و قطعاً حمایت شاه کنونی ایران را که پدرش قاجارها را برکنار کرد، نخواهد داشت. خاندان با دوراندیشی جاه‌طلبانه و فرصت‌طلبانه یک اتحاد موقت را در راستای منافع خود به وجود آورده است. دوستی او با خان‌های قشقایی و فاطمی وزیر امور خارجه شک ما را برای توجه بیشتر به انگیزه‌های امینی تقویت می‌کند.

سندشماره ۲۰۹

تهران، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۳۲/ ۱۹ می ۱۹۵۳

به این پرسش بازگردیم که حامیان ژنرال زاهدی چه کسانی هستند. منابع دیدگاه‌های شاه درباره صف‌بندی سیاسی کنونی در ایران را توضیح داده‌اند. در یک سو، گروهی متشکل از معظمی، فاطمی، خاندان امینی و مکی هستند و تلاش می‌کنند کنترل موقعیت‌های کلیدی دولت را در دست بگیرند، این مردان با اینکه می‌دانند روزگار مصدق سیری شده است در تلاش هستند او را به عنوان پرچم‌دار فعالیت‌های خود و بزرگ‌ترین تهدید علیه شاه در قدرت نگه دارند. آنها فهمیده‌اند که هیچ‌کس به اندازه مصدق، در مقام نخست‌وزیری، آن‌قدر دیوانه نیست که بتواند منزلت پادشاه را خدشه‌دار کند. در سوی دیگر، گروهی به رهبری ژنرال زاهدی و دکتر بقایی وجود دارد که تظاهر به عقلانی‌بودن و هدف‌داربودن نیات‌شان در دولت ایران می‌کنند. با این وجود، شاه تشخیص داد که بین گروه معظمی-فاطمی-امینی که ناسپاس هستند و ایران را به سمت نابودی می‌برند و گروه زاهدی-بقایی که به شاه احترام می‌گذارند و سعی در حفظ کشور دارند، به کدام گروه بیشتر اعتماد کند.

سندشماره ۲۰۹

واشنگتن، بدون تاریخ

حزب کمونیستی توده دیگر غیرقانونی نیست و اکنون براساس حکم دادگاه از تاریخ ۲۶ اردیبهشت ۱۳۳۲ می‌تواند آشکارا فعالیت کند. تعدادی از اعضای زندانی حزب توده آزاد شده‌اند، مشخص نیست که این اقدام توسط دولت مصدق حمایت و تأیید می‌شود یا خیر. به‌رحال تاکنون اجازه این تصمیم را داده است. در روز یکشنبه، حسین فاطمی، وزیر امور خارجه، در بیانیه‌ای گفت در این موضوع سخن آخر گفته شده است، به نظر می‌رسد دولت نمی‌داند چه بکند و از این مسئله طفره می‌رود.

سال پانزدهم • شماره ۳۰۰۷ • روزنامه **شرق**

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی

کیمیان

- خوابار سولانا در نامه‌ای به جلیلی، دبیر شورای عالی امنیت: آماده‌ایم برای نکات اندک باقی‌مانده مذاکره کنیم
- تسبیی لیونی، وزیرخارجه رژیم صهیونیستی؛ مذاکره با ایران به ضعف آمریکا تعبیر خواهد شد
- انتقاد شدید آیت‌الله جنتی از رفتار مغرضانه برخی مطبوعات: مردم کشور را به تخریب‌کنندگان دولت نمی‌سپارند
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: مرحوم علامه فیض‌کاشانی پرچم‌دار راستین اسلام و تشیع بود
- محمد آزاد، رئیس شورای اصناف: نظام توزیع کالا با اجرای طرح تحول اقتصادی اصلاح می‌شود
- سعیدی، امام‌جمعه موقت قم: بوش و اواما در صورت عدم تغییر سیاست برای ما فرقی نمی‌کند

لنت

- محمود احمدی‌نژاد: به بیگانگان برای حضور در پروژه‌های ایران التماس نمی‌کنیم
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی مطرح کرد: هشدار درباره بی‌اثرکردن حضور مردم در انتخابات
- نشریه شهروند امروز به دلیل رعایت‌نکردن زمینه انتشار توسط هیئت نظارت توقیف شد
- احمد توکلی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس: تعهدات حساب ذخیره ارزی بیشتر از موجودی آن است
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: وظیفه اصلی شوراها حفظ حقوق شهروندی مردم در برابر دستگاه‌های حاکمیتی و حکومتی است
- علم‌الهدی، امام‌جمعه مشهد: دشمنان در کارگزاری نظام نفوذ کرده‌اند
- سقای‌بی‌ریا، مشاور احمدی‌نژاد در امور روحانیون: دولت نهم بیشترین توجهات را به روحانیت داشته است و وصله حذف روحانیت وصله ناچسب است

ایران

- احمدی‌نژاد در پیامی به اواما: دخالت‌ها را به مرزهای جغرافیایی آمریکا محدود کنید
- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: امنیت ملکی مورد نظر قانون اساسی تأمین نشده است
- صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: فرصتی مشابه اینترنت برای تأثیرگذاری بین‌المللی وجود ندارد
- محمدصادق محصولی، مشاور احمدی‌نژاد، با انتصاب به‌عنوان سرپرست و معرفی به مجلس به‌عنوان وزیر به مجلس می‌رود
- مرتضی تمدن، استاندار تهران: برخی طرح تحول اقتصادی را غیرمنصفانه زیر سؤال می‌برند
- فرانکو فرانچینی، وزیر خارجه ایتالیا: گفت‌وگو، گزینه اواما در قبال ایران است
- موسی‌پور، معاون حقوقی و پارلمانی وزارت کشور: مصوبه انتخاباتی مجلس تسکین موقت است

آق‌ب

- هاشمی‌شاهرودی، رئیس قوه قضائیه: خریدار جزء قاچاق دستگیر می‌شود؛ اما قاچاقچی عمده آزاد است
- علی عباسپورتهرانی‌فرد، نماینده مجلس: فعالیت زودهنگام انتخاباتی، فضای سیاسی کشور را آزارام می‌کند
- دنیس راس، مشاور اواما: آمریکا باید بدون خیال‌پردازی به ایران در مسئله هسته‌ای‌اش بپیوندد
- محی‌الدین حائری‌شیرازی، مجلس باید- استیضاح‌های خود را در جلسات غیرعلنی مطرح کند
- خزاعی، نماینده دائم ایران در سازمان ملل متحد: سازمان ملل باید بی‌طرفی سازوکارهای حقوق‌بشری خود را تضمین کند
- حسن بیادی، سخنگوی جمعیت آبادگران جوان: اعضای دولت به انتقادات دلسوزانه توجه داشته باشند
- الیاس نادران، نماینده مجلس: فرمایشات مقام معظم رهبری در مورد استیضاح کردان نبود
- صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد: خدا کسانی را که به جان عقیده مردم افتاده‌اند، نیامرزد

خانواده محترم مهندس طالبیان و وابستگان

درگذشت ناگهانی مهندس رحیم طالبیان این خدمتگزار

صدیق صنایع فچغندر و قند کشور را تسلیت عرض می‌نمائیم.

مراسم ترحیم آن مرحوم در روز پنجشنبه مورخ ۹۶/۸/۱۸

از ساعت ۱۳ الی ۱۴:۳۰ در مسجد نور واقع در میدان فاطمی

بر گزار خواهد شد.

انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر ایران

کار خانه‌های قند: پیرانشهر، ارومیه، خوی، میاندو آب

و سایر کارخانجات قند و شکر کشور

ادامه در صفحه ۷